

PADOMES REGULA (EK) Nr. 1056/2005

(2005. gada 27. jūnijs),

ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1467/97 par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 104. panta 14. punkta otro daļu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas atzinumu ⁽¹⁾,ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽²⁾,

tā kā:

(1) Stabilitātes un izaugsmes paktā sākotnēji ietilpa Padomes Regula (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu ⁽³⁾, Padomes Regula (EK) Nr. 1467/97 (1997. gada 7. jūlijs) par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu ⁽⁴⁾, un Eiropadomes 1997. gada 17. jūnija Rezolūcija par Stabilitātes un izaugsmes paktu ⁽⁵⁾. Stabilitātes un izaugsmes akts ir pierādījis savu lietderību fiskālās disciplīnas nostiprināšanā, tādējādi ievērojami veicinot makroekonomisko stabilitāti ar zemu inflāciju un zemām procentu likmēm, kas ir priekšnosacījums stabilai izaugsmei un darba vietu radīšanai.

(2) Padome 2005. gada 20. martā pieņēma ziņojumu "Stabilitātes un izaugsmes pakta īstenošanas uzlabošana", kura mērķis ir fiskālās sistēmas pārvaldes un valstu atbildības uzlabošana, stiprinot pakta ekonomisko pamatu un efektivitāti, gan tā preventīvā, gan korektīvā aspektā, lai ilgtermiņā nodrošinātu valstu finanšu stabilitāti, veicinātu izaugsmi un izvairītos no pārmērīga apgrūtinājuma uzkrāšanas nākamajām paaudzēm. Šo ziņojumu Eiropadome apstiprināja savos 2005. gada 23. marta secinājumos ⁽⁶⁾, kur norādīts, ka ziņojums atjaunina un papildina Stabilitātes un izaugsmes paktu, no kā tas tagad ir sastāvdaļa.

(3) Saskaņā ar Ekonomikas un finanšu padomes 2005. gada 20. marta ziņojumu, ko apstiprināja 2005. gada pavasara Eiropadome, dalībvalstis, Padome un Komisija atkārtoti apliecina to apņemšanos efektīvi un savlaicīgi īstenot Līgumu un Stabilitātes un izaugsmes paktu, izmantojot vienādranga atbalstu un vienādranga spiedienu, un cieši un konstruktīvi sadarboties ekonomiskās un fiskālās uzraudzības jomā, lai garantētu pakta noteiktību un efektivitāti.

(4) Regula (EK) Nr. 1467/97 būtu jāgroza, lai pilnībā varētu piemērot panākto vienošanos par Stabilitātes un izaugsmes pakta īstenošanas uzlabošanu.

(5) Pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras piemērošanas pamatprincips ir pārmērīga deficīta tūlītēja novēršana. Procedūrai būtu jāpaliek vienkāršai, pārskatāmai un taisnīgai.

(6) Vajadzētu pārskatīt ārkārtējā pārsnieguma pār salīdzināmo vērtību ekonomikas nopietnas lejupslīdes dēļ jēdzienu. Veicot šo uzdevumu, īpaši būtu jāņem vērā ekonomiskais neviendabīgums Eiropas Savienībā.

(7) Komisijai vienmēr būtu jāsaņemas ziņojums, pamatojoties uz Līguma 104. panta 3. punktu. Savā ziņojumā tai būtu jāpārbauda, vai ir piemērojami 104. panta 2. punktā noteiktie izņēmumi. Komisijai ziņojumā, ar ko tā nāk klajā saskaņā ar 104. panta 3. punktu, būtu pienācīgi jāatspoguļo pārmaiņas ekonomikas situācijā vidējā termiņā un budžeta stāvokļa pārmaiņas vidējā termiņā. Turklāt pienācīgu uzmanību vajadzētu veltīt jebkādiem citiem faktoriem, kuri pēc attiecīgās dalībvalsts atzinuma ir būtiski, lai varētu ar kvalitatīviem noteikumiem visaptveroši novērtēt salīdzināmās vērtības pārsniegumu.

(8) Visos budžeta novērtējumos, kas veikti saistībā ar pārmērīgu budžeta deficīta novēršanas procedūru, vajadzētu uzmanīgi apsvērt nelielu salīdzināmās vērtības pārsniegumu, kas atspoguļo pensiju reformu īstenošanu, ieviešot vairāku pilāru sistēmu, kurā ietverts obligāts, pilnībā finansēts pensiju līmenis, jo šo reformu īstenošana rada īslaicīgu budžeta situācijas pasliktināšanos, tomēr valstu finanšu ilgtermiņa stabilitāte nepārprotami uzlabojas. Jo īpaši, atbilstīgi Līguma 104. panta 12. punktam novērtējot, vai pārmērīgs budžeta deficīts ir novērsts, Komisijai un Padomei būtu jānovērtē PBDNP deficīta skaitļi, ņemot vērā arī publiski vadītā līmeņa reformas neto izmaksas.

⁽¹⁾ OV C 144, 14.6.2005., 16. lpp.

⁽²⁾ Atzinums sniegts 2005. gada 9. jūnijā (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts).

⁽³⁾ OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 209, 2.8.1997., 6. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 236, 2.8.1997., 1. lpp.

⁽⁶⁾ Eiropadomes 2005. gada 22.–23. marta secinājumu 2. pielikums.

- (9) Lai attiecīgās dalībvalstis varētu labāk izstrādāt valsts budžeta procedūras darbības un attīstīt saskaņotāku pasākumu kopumu, vajadzētu pagarināt procedūras termiņus Padomes lēmumiem par pārmērīga budžeta novēršanas procedūru. Jo īpaši par termiņu, kādā Padomei saskaņā ar Līguma 104. panta 6. punktu ir jāpieņem lēmums par to, vai pastāv pārmērīgs budžeta deficīts, parasti vajadzētu noteikt četrus mēnešus pēc ziņošanas termiņu beigām, kas paredzēti 4. panta 2. un 3. punktā Padomes Regulā (EK) Nr. 3605/93 (1993. gada 22. novembris) par to, kā piemērot Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam pievienoto Protokolu par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru⁽¹⁾. Tas attiecas uz gadījumiem, kad Komisija (*Eurostat*) nav izskatījusi budžeta datus īsā laikā pēc Regulā (EK) Nr. 3605/93 noteikto ziņošanas termiņu beigām.
- (10) Lai nodrošinātu pārmērīga budžeta deficītu tūlītēju novēršanu, tām dalībvalstīm, uz kurām attiecas pārmērīga budžeta deficīta situācija, būtu jāuzsāk efektīva darbība un katru gadu būtu jāsasniedz minimālais fiskālais uzlabojums tās cikliski koriģētajā bilancē, izņemot vienreizējos un pagaidu pasākumus. Valstīm ar pārmērīgu budžeta deficītu kā normu prasīs sasniegt gada minimālo fiskālo rezultātu cikliski koriģētās bilances izpratnē, izņemot vienreizējos un pagaidu pasākumus.
- (11) Maksimālo laikposmu, kurā dalībvalstij būtu jāuzsāk efektīva darbība un pasākumi, vajadzētu pagarināt, lai ļautu labāk iekļaut šo darbību valsts budžeta procedūrās un lai attīstītu piemērotāku pasākumu kopumu.
- (12) Ja attiecīgā dalībvalsts ir uzsākusi efektīvu darbību, atbildot uz ieteikumu, kas sniegts saskaņā ar Līguma 104. panta 7. punktu, vai paziņojumu, kas sniegts saskaņā ar 104. panta 9. punktu, un ja negaidīti notikumi ekonomikā, kuriem ir ļoti negatīva ietekme uz valsts finansēm, tai neļauj novērst tās pārmērīgo budžeta deficītu Padomes noteiktajā termiņā, Padomei būtu jābūt iespējai sniegt pārskatītu ieteikumu saskaņā ar 104. panta 7. punktu vai pārskatītu paziņojumu saskaņā ar 104. panta 9. punktu.
- (13) Pašlaik piemērojamais maksimālais kopējais 10 mēnešu termiņš – no Regulas (EK) Nr. 3605/93 4. panta 2. un 3. punktā noteikto ziņošanas termiņu beigām līdz lēmumam par sankciju piemērošanu – neatbilstu procedūras katra posma grozījumiem, kā arī iespējai sniegt pārskatītus ieteikumus saskaņā ar Līguma 104. panta 7. punktu vai pārskatītus paziņojumus saskaņā ar 104. panta 9. punktu. Ņemot vērā šos grozījumus, tādējādi vajadzētu pielāgot kopējo maksimālo termiņu.
- (14) Tāpat saskaņā ar šiem grozījumiem būtu jāgroza noteikumi, kas piemērojami Apvienotajai Karalistei attiecībā

uz pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu un kas ir noteikti Regulas (EK) Nr. 1467/97 pielikumā,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (EK) Nr. 1467/97 ar šo groza šādi:

1) Regulas 2. panta 2. un 3. punktu aizstāj ar šādiem punktiem:

“2. Novērtējot un pieņemot lēmumu par pārmērīga budžeta deficīta esamību saskaņā ar Līguma 104. panta 3. līdz 6. punktu, Komisija un Padome var uzskatīt, ka salīdzināmās vērtības pārsniegums, ko izraisījusi ekonomikas nopietna lejupslīde, ir ārkārtējs 104. panta 2. punkta a) apakšpunkta nozīmē, ja salīdzināmās vērtības pārsniegums izriet no negatīva gada IKP izaugsmes rādītāja vai no uzkrātiem zaudējumiem no preču ražošanas vai pakalpojumu sniegšanas ilgstošā laika posmā, kad pastāv ļoti zema gada IKP apjoma izaugsme attiecībā pret izaugsmes potenciālu.

3. Sagatavojot Līguma 104. panta 3. punktā minēto ziņojumu, Komisija ņem vērā visus attiecīgos faktorus, kā norādīts šajā pantā. Ziņojumā pienācīgi atspoguļo vidējā termiņa ekonomikas stāvokļa attīstību (jo īpaši izaugsmes potenciālu, dominējošos cikliskos apstākļus, politiku īstenošanu saistībā ar Lisabonas stratēģiju un politikas jomas, ar kuru palīdzību paredz veicināt pētniecību un attīstību, un jauninājumus) un vidēja termiņa budžeta stāvokļa attīstību (jo īpaši fiskālās konsolidācijas centienus labvēlīgā situācijā, parāda noturību, valsts ieguldījumus un valsts finanšu vispārējo kvalitāti). Turklāt Komisija atbilstoši izskata jebkurus citus faktorus, kuri pēc attiecīgās dalībvalsts ieskatiem ir būtiski, lai ar kvalitatīviem noteikumiem visaptveroši novērtētu salīdzināmās vērtības pārsniegumu, un par kuriem dalībvalsts informējusi Komisiju un Padomi. Šajā sakarā īpašu uzmanību pievērš budžeta centieniem palielināt vai uzturēt augstā līmenī finanšu iemaksas, kas paredzētas starptautiskās solidaritātes veicināšanai un Eiropas politikas mērķu sasniegšanai, jo īpaši attiecībā uz Eiropas apvienošanu, ja tai ir bijusi negatīva ietekme uz kādas dalībvalsts izaugsmi vai nodokļu nastu. Līdzsvarotā vispārējā novērtējumā ņem vērā visus šos faktorus.

4. Ja ir pilnībā panākta atbilstība dubultajam vispārējā principa nosacījumam, ka, pirms ņem vērā 3. punktā minētos būtiskos faktorus, kopējais valsts budžeta deficīts saglabājas tuvu salīdzināmajai vērtībai un salīdzināmās vērtības pārsniegums ir tikai uz laiku, šos faktorus ņem vērā arī, gatavojot lēmumu par pārmērīga budžeta deficīta esamību, kā paredzēts Līguma 104. panta 4., 5. un 6. punktā. Visus šos faktorus ietver Padomes veiktajā līdzsvarotā vispārējā novērtējumā.

⁽¹⁾ OV L 332, 31.12.1993., 7. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 351/2002 (OV L 55, 26.2.2002., 23. lpp.).

5. Visos budžeta novērtējumos, kas veikti saistībā ar pārmērīgu budžeta deficīta novēršanas procedūru, Komisija un Padome pienācīgi ņem vērā pensiju reformu īstenošanu, ar ko ievieš vairāku pīlāru sistēmu, kurā ietverts obligāts, pilnībā finansēts pensiju līmenis.

6. Ja Padome, pamatojoties uz Līguma 104. panta 6. punktu, ir pieņēmusi lēmumu par to, ka dalībvalstī pastāv pārmērīgs budžeta deficīts, Komisija un Padome arī turpmākajos Līguma 104. panta procedūras posmos ņem vērā būtiskos faktorus, kas minēti 3. punktā, tostarp, kā noteikts šīs regulas 3. panta 5. punktā un 5. panta 2. punktā. Šos būtiskos faktorus tomēr neņem vērā, pieņemot Padomes lēmumu saskaņā ar Līguma 104. panta 12. punktu par dažu vai visu to lēmumu atcelšanu, ko tā pieņēmusi saskaņā ar 104. panta 6. līdz 9., un 11. punktu.

7. Ja dalībvalsts deficīts pārsniedz salīdzināmo vērtību, bet tomēr paliek tai tuvu un ja šis deficīts atspoguļo pensiju reformas īstenošanu, ieviešot vairāku pīlāru sistēmu, kurā ietverts obligāts, pilnībā finansēts pensiju līmenis, Komisija un Padome, novērtējot PBDNP deficīta skaitļus, ņem vērā arī reformas izmaksas valsts vadītajam līmenim. Šim nolūkam ņem vērā reformas lineāri regresīvas neto izmaksas piecu gadu pārejas periodam. Šīs neto izmaksas ņem vērā arī, pieņemot Padomes lēmumu saskaņā ar Līguma 104. panta 12. punktu par dažu vai visu to lēmumu atcelšanu, ko tā pieņēmusi saskaņā ar 104. panta 6. līdz 9. punktu un 11. punktu, ja deficīts ir būtiski un pakāpeniski samazinājies un sasniedzis līmeni, kas tuvs salīdzināmajai vērtībai.”

2) Regulas 3. pantu groza šādi:

a) panta 3. punktu aizstāj ar šādu punktu:

“3. Saskaņā ar Līguma 104. panta 6. punktu Padome izlemj, vai pastāv pārmērīgs budžeta deficīts, četros mēnešos pēc ziņošanas termiņu beigām, kas noteikti Regulas (EK) Nr. 3605/93 4. panta 2. un 3. punktā. Ja Padome nolēmj, ka pastāv pārmērīgs budžeta deficīts, tā vienlaicīgi sniedz ieteikumus attiecīgajai dalībvalstij saskaņā ar Līguma 104. panta 7. punktu.”;

b) panta 4. punktu aizstāj ar šādiem punktiem:

“4. Padomes ieteikums, ko tā sniedz saskaņā ar Līguma 104. panta 7. punktu, paredz termiņu, kurš nav ilgāks par sešiem mēnešiem un kurā attiecīgajai dalībvalstij efektīvi jārikojas. Padomes ieteikums arī nosaka termiņu pārmērīgā budžeta deficīta novēršanai, kam jābūt pilnībā novērstam nākamajā gadā pēc tā konstatēšanas, ja vien

nepastāv īpaši apstākļi. Padome ieteikumā pieprasa, lai dalībvalsts kā normu sasniedz minimālu gada uzlabojumu vismaz 0,5 % apmērā no IKP tās cikliski koriģētajā bilancē, izņemot vienreizējos un pagaidu pasākumus, lai tādējādi nodrošinātu pārmērīga budžeta deficīta novēršanu ieteikumā norādītajā termiņā.

5. Ja ir uzsākta efektīva darbība atbilstīgi ieteikumam, kas sniegts saskaņā ar Līguma 104. panta 7. punktu, un ja ekonomikā pēc ieteikuma pieņemšanas negaidīti norisinās notikumi, kuriem ir ļoti negatīva ietekme uz valsts finansēm, Padome, pamatojoties uz Komisijas ieteikumu, var lemt par pārskatīta ieteikuma pieņemšanu saskaņā ar 104. panta 7. punktu. Ar pārskatīto ieteikumu, ņemot vērā būtiskos faktorus, kas minēti šīs regulas 2. panta 3. punktā, jo īpaši var pagarināt pārmērīgā budžeta deficīta novēršanas termiņu par vienu gadu. Padome izvērtē tādu negaidītu un ekonomikai negatīvu notikumu esamību, kuriem ir ļoti negatīva ietekme uz valsts finansēm, attiecībā pret ieteikumā norādītajām ekonomikas prognozēm.”

3) Regulas 5. pantu aizstāj ar šādu pantu:

“5. pants

1. Jebkuru Padomes lēmumu pieprasīt attiecīgajai iesaistītajai dalībvalstij, lai tā veic pasākumus budžeta deficīta samazināšanai saskaņā ar Līguma 104. panta 9. punktu, pieņem divu mēnešu laikā pēc Padomes lēmuma, ar ko konstatē, ka izpalcie efektīva rīcība saskaņā ar 104. panta 8. punktu. Padome paziņojumā pieprasa, lai dalībvalsts kā normu sasniedz minimālus gada uzlabojumus vismaz 0,5 % apmērā no IKP tās cikliski koriģētajā bilancē, izņemot vienreizējos un pagaidu pasākumus, lai tādējādi nodrošinātu pārmērīga budžeta deficīta novēršanu paziņojumā noteiktajā termiņā.

2. Ja ir uzsākta efektīva darbība, lai izpildītu paziņojumu, kas sniegts saskaņā ar Līguma 104. panta 9. punktu, un ja ekonomikā pēc paziņojuma pieņemšanas negaidīti norisinās notikumi, kuriem ir ļoti negatīva ietekme uz valsts finansēm, Padome, pamatojoties uz Komisijas ieteikumu, var lemt par pārskatīta paziņojuma pieņemšanu saskaņā ar Līguma 104. panta 9. punktu. Ar pārskatīto paziņojumu, ņemot vērā būtiskos faktorus, kas minēti šīs regulas 2. panta 3. punktā, jo īpaši var pagarināt pārmērīgā budžeta deficīta samazināšanas termiņu par vienu gadu. Padome izvērtē tādu negaidītu un ekonomikai negatīvu notikumu esamību, kuriem ir ļoti negatīva ietekme uz valsts finansēm, attiecībā pret paziņojumā norādītajām ekonomikas prognozēm.”

4) Regulas 6. panta otrajā teikumā vārdus “divus mēnešus” aizstāj ar vārdiem “četrus mēnešus”.

5) Regulas 7. pantu aizstāj ar šādu pantu:

“7. pants

Ja iesaistītā dalībvalsts nespēj rīkoties atbilstoši sekojošajiem Padomes lēmumiem saskaņā ar Līguma 104. panta 7. un 9. punktu, Padome savu lēmumu piemērot sankcijas saskaņā ar 104. panta 11. punktu pieņem sešpadsmit mēnešu laikā pēc ziņošanas termiņu beigām, kas noteikti Regulas (EK) Nr. 3605/93 4. panta 2. un 3. punktā. Ja piemēro šīs regulas 3. panta 5. punktu vai 5. panta 2. punktu, attiecīgi groza sešpadsmit mēnešu termiņu. Paātrinātu procedūru izmanto ar nodomu ieplānot deficīta gadījumā, ko Padome uzskata par pārmērīgu.”

6) Regulas 9. pantu groza šādi:

a) panta 2. punktu aizstāj ar šādu punktu:

“2. To laiku, kamēr šī procedūra ir apturēta, neiekļauj ne termiņā, kas norādīts šīs regulas 6. pantā, ne tās 7. pantā norādītajā termiņā.”;

b) pievieno šādu punktu:

“3. Pēc tā termiņa beigām, kas minēts 3. panta 4. punkta pirmajā teikumā, un pēc tā termiņa beigām, kas minēts šīs regulas 6. panta otrajā teikumā, Komisija informē Padomi par to, vai tā uzskata, ka veiktie pasākumi šķiet pietiekami, lai nodrošinātu atbilstošu progresu, lai novērstu pārmērīgu budžeta deficītu Padomes noteiktajos termiņos, ar nosacījumu, ka pasākumi ir pilnībā īstenoti un ekonomikas attīstība atbilst prognozēm. Komisijas paziņojumu publisko.”

7) Atsauces uz Līguma 104.c, 109.e, 109.f un 201. pantu visā regulā attiecīgi aizstāj ar atsaucēm uz 104., 116., 117. un 269. pantu. Atsauci uz D pantu Līgumā par Eiropas Savienību aizstāj ar atsauci uz 4. pantu.

8) Regulas (EK) Nr. 1467/97 pielikumu aizstāj ar šīs regulas pielikumu.

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Luksemburgā, 2005. gada 27. jūnijā

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs
J.-C. JUNCKER

PIELIKUMS

"PIELIKUMS

TERMIŅI, KAS PIEMĒROJAMI APVIENOTAJAI KARALISTEI

1. Lai nodrošinātu to, ka pret visām dalībvalstīm ir vienāda attieksme, Padome, pieņemot lēmumus, kā to paredz šīs regulas 2., 3. un 4. iedaļa, ņem vērā atšķirības Apvienotās Karalistes budžeta gadā, lai pieņemtu lēmumus attiecībā uz Apvienoto Karalisti līdzīgā brīdī tās budžeta gadā, salīdzinot ar brīdi, kad pieņem vai pieņems lēmumus citu dalībvalstu gadījumā.
2. Noteikumus, kas norādīti I slejā, aizstāj ar noteikumiem, kas norādīti II slejā.

I sleja	II sleja
"četros mēnešos pēc ziņošanas termiņu beigām, kas noteikti Regulas (EK) Nr. 3605/93 4. panta 2. un 3. punktā" (3. panta 3. punkts)	"sešos mēnešos pēc tā budžeta gada beigām, kurā konstatē deficītu"
"nākamajā gadā pēc tā konstatēšanas" (3. panta 4. punkts)	"nākamajā budžeta gadā pēc tā konstatēšanas"
"sešpadsmit mēnešu laikā pēc ziņošanas termiņu beigām, kas noteikti Regulas (EK) Nr. 3605/93 4. panta 2. un 3. punktā" (7. pants)	"astotņpadsmit mēnešu laikā pēc tā budžeta gada beigām, kurā konstatē deficītu"
"iepriekšējā gadā" (12. panta 1. punkts)	"iepriekšējā budžeta gadā"